

gli opisati v skalarnem smislu toposa, ki je utemeljitev tega niza. Topos v tem primeru je

(15) T= Bolj ko je mrzlo, topleje se moraš obleči

in povezuje eno lastnost P, ki je hladnost, z drugo Q, ki je, recimo, toplota oblačila. Navedbe, ki jih vsebujejo segmenti diskurza A in S, »Manj kot deset stopinj je«, in, »Vzemi plašč s sabo«, predstavljajo stopnje znotraj teh splošnih lastnosti P in Q, in prepričan sem, da se boste strinjali, da je *lahko* bolj ali manj hladno in da *lahko* oblečemo bolj ali manj topla oblačila.

Obstaja še neka druga ideja o skalarnosti toposa, ki ji Ducrot posveča posebno pozornost. Gre za to, da je samo po sebi skalarno tudi razmerje, ki ga med P in Q ustvarja topos. Videli smo že, da sta P in Q lestvici (lahko je bolj ali manj toplo in lahko se oblečemo bolj ali manj toplo): topos nakazuje, da obstaja skalarno razmerje med stopnjami lastnosti P in stopnjami lastnosti Q. To pomeni, da napredovati v določeni smeri po lestvici lastnosti P pomeni tudi napredovati v določeni smeri po lestvici lastnosti Q: če se premikamo gor ali dol po eni lestvici, se premikamo gor ali dol tudi po drugi.

Za trenutek se vrnimo k primeru (14). Predpostavimo, da ni manj kot deset stopinj, ampak, recimo, okoli dvajset stopinj. V takšnih razmerah človek ne bi rekel, »Manj kot deset stopinj je. Vzemi plašč!«, temveč raje, »Okoli dvajset stopinj je. Ne vzemi plašča«, pri čemer bi uporabljen topos ostal enak, morda le v drugačni obliki. Kar pa nas pripelje še do nove ideje: do ločevanja med *toposom* in *topično obliko*, ki je tesno povezano s pojmom skalarnosti.

Vzemimo še enkrat v skalarnem smislu topos, ki povezuje lastnost P in lastnost Q. Videli smo že, da ko se premikamo po lestvici P v neki smeri, se v neki smeri premikamo tudi po lestvici Q: ko se vzpenjamo po P, se vzpenjamo po Q. Ni težko opaziti, da izjava: »Bolj ko se vzpenjaš po P, bolj se vzpenjaš po Q«, deluje enako kot izjava: »Bolj ko se spuščaš po P, bolj se spuščaš po Q«. Če velja, da bolj ko se vzpenjaš po toplotni lestvici, bolj se vzpenjaš po lestvici prijetnosti, mora veljati tudi, da bolj ko se spuščaš po toplotni lestvici, bolj se spuščaš po lestvici prijetnosti. Topos, ki na skalaren način povezuje toploto (P) in prijetnost (Q), ima zatoj lahko dve obliki in Ducrot ju simbolično prikazuje kot

(16) +P, +Q
-P, -Q.